

Stockholms
stad

Naturmiljöutredning Sätra – Bredäng vid Sätraskogen Slutversion 161215

Bilaga 2 – Naturvårdsarter

2016

Naturmiljöutredning Sätra – Bredäng vid Sätraskogen Slutversion 161215
Bilaga 2 – Naturvårdsarter

Bakgrund rödlistade arter och naturvårdsarter	4
Fridlysning	4
Fridlysningen enligt 4 §	4
Fridlysning enligt 6 §	5
Fridlysning enligt 8 § och 9 §	5
Metod	5
Resultat	5
Översiktskarta förekomster av naturvårdsarter	6
Norra delen förekomster av naturvårdsarter	7
Centrala delen förekomster av naturvårdsarter	8
Södra delen förekomster av naturvårdsarter	9
Lista över påträffade arter	10

Rapport: Naturmiljöutredning Sätra – Bredäng vid Sätraskogen
Slutversion 161215, bilaga 3 Objektskatalog
Dnr:
Version: Slutversion
Utgivare: Exploateringskontoret, Stockholms stad
Beställare: Sven Brodin
Konsult: Mova Hebert, Hanna Nilsson Calluna AB
Org nr: 55 65 75-06 75

Bakgrund rödlistade arter och naturvårdsarter

Vid inventeringen eftersöktes rödlistade arter, tidigare rödlistade arter och övriga arter som är intressanta ur ett naturvårdsperspektiv (naturvårdsarter).

Begreppet **naturvårdsarter** är en samlingsterm för arter som är extra skyddsvärda, genom att de indikerar att ett område har höga naturvärden eller i sig själva är av särskild betydelse för biologisk mångfald. I denna rapport omfattas juridiskt skyddade arter, typiska arter, rödlistade arter, ansvarsarter och signalarter av begreppet.

Rödlistning är en bedömning av risken för att enskilda arter dör ut. Bedömningen görs genom att bl.a. jämföra en arts populationsstorlek, populationsförändring, utbredningsstorlek, grad av fragmentering mot en uppsättning kriterier (tröskelvärden). De arter som uppfyller kriterierna för någon av kategorierna Nationellt utdöd (RE), Akut hotad (CR), Starkt hotad (EN), Sårbar (VU), Nära hotad (NT) eller Kunskapsbrist (DD) benämns rödlistade. De rödlistade arter som kategoriseras som CR, EN eller VU benämns hotade. (Artdatabanken, 2016).

En rödlista med samma urvalsprinciper som den aktuella publicerades första gången 2000. Sedan dess har statusen för olika arter ändrats, vissa arter har blivit vanligare och försvunnit från rödlistan medan andra har blivit mer sällsynta. **Tidigare rödlistade arter** har noterats. Dessa redovisas för att de i de flesta fall indikerar en sällsynt miljö och därmed fungerar som en slags signalarter.

I naturvärdesinventeringen ska artvärdet bedömas utifrån antalet naturvårdsarter, men också arternas livskraft samt hur goda indikatorer de är för naturvärde. Aspekterna naturvårdsart eller artrikedom bedöms på en fyrgradig skala för artvärde.

Calluna har även tagit del av observationer av naturvårdsarter inrapporterade till Artportalen från inventeringsområdet mellan 2000 och 2016. Artdatabanken har kontaktats för utdrag av skyddade arter.

Fridlysning

Fridlysning kan vara ett kriterium för att en art räknas som naturvårdsart. Fridlysning kan ske enligt olika paragrafer i Artskyddsförordningen:

Fridlysningen enligt 4 §

Fridlysningen enligt 4 § artskyddsförordningen innebär att det är förbjudet att avsiktligt fånga eller döda djurarten, avsiktligt störa djur, avsiktligt förstöra eller samla in deras ägg i naturen, och att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats. För att vara otillåtna måste åtgärderna vara avsiktliga i alla punkter utom den som gäller skada eller förstöra fortplantningsområden eller viloplats. Förbuden gäller artens alla levnadsstadie. I denna inventering omfattas spillkråka av 4 §.

Fridlysning enligt 6 §

Fridlysning enligt 6 § gäller vilt levande kräddjur, groddjur och ryggradslösa djur som anges i bilaga 2 (förteckning över de arter som omfattas av fridlysning enligt någon av bestämmelserna i 6, 8 och 9 §§. För varje art anges den fridlysning som gäller och det geografiska område som fridlysningen gäller i) till denna förordning är det förbjudet att i den omfattning som framgår av bilagan 1. döda, skada, fånga eller på annat sätt samla in exemplar, och 2. ta bort eller skada ägg, rom, larver eller bon. I Bredäng rör det sig om vanlig padda och kopparödla.

Fridlysning enligt 8 § och 9 §

Fridlysning enligt 8 § omfattar i Bredäng, blåsippa och skogsknipprot. Enligt 8 § i fråga om sådana vilt levande kärleväxter, mossor, lavar, svampar och alger som anges i bilaga 2 till denna förordning är det förbjudet att i den omfattning som framgår av bilagan 1. plocka, gräva upp eller på annat sätt ta bort eller skada exemplar av växterna, och 2. ta bort eller skada frön eller andra delar.

9 § I fråga om sådana vilt levande kärleväxter, mossor, lavar, svampar och alger som anges i bilaga 2 till denna förordning är det förbjudet att i den omfattning som framgår av bilagan 1. gräva eller dra upp exemplar av växter med rötterna, och 2. plocka eller på annat sätt samla in exemplar av växter för försäljning eller andra kommersiella ändamål. Fridlysning enligt 9 § gäller blåsippa i Bredäng.

Metod

Vid naturvärdesinventeringen eftersöks och noteras arter som är knutna till aktuell naturtyp i en sådan omfattning att naturvärdesbedömning kan ske. Notering av arten ska enligt metod ske vid första tillfället den noteras i ett naturvärdesobjekt. Vid inventeringen i Bredäng noterades dock de flesta förekomster av påträffade naturvårdsarter.

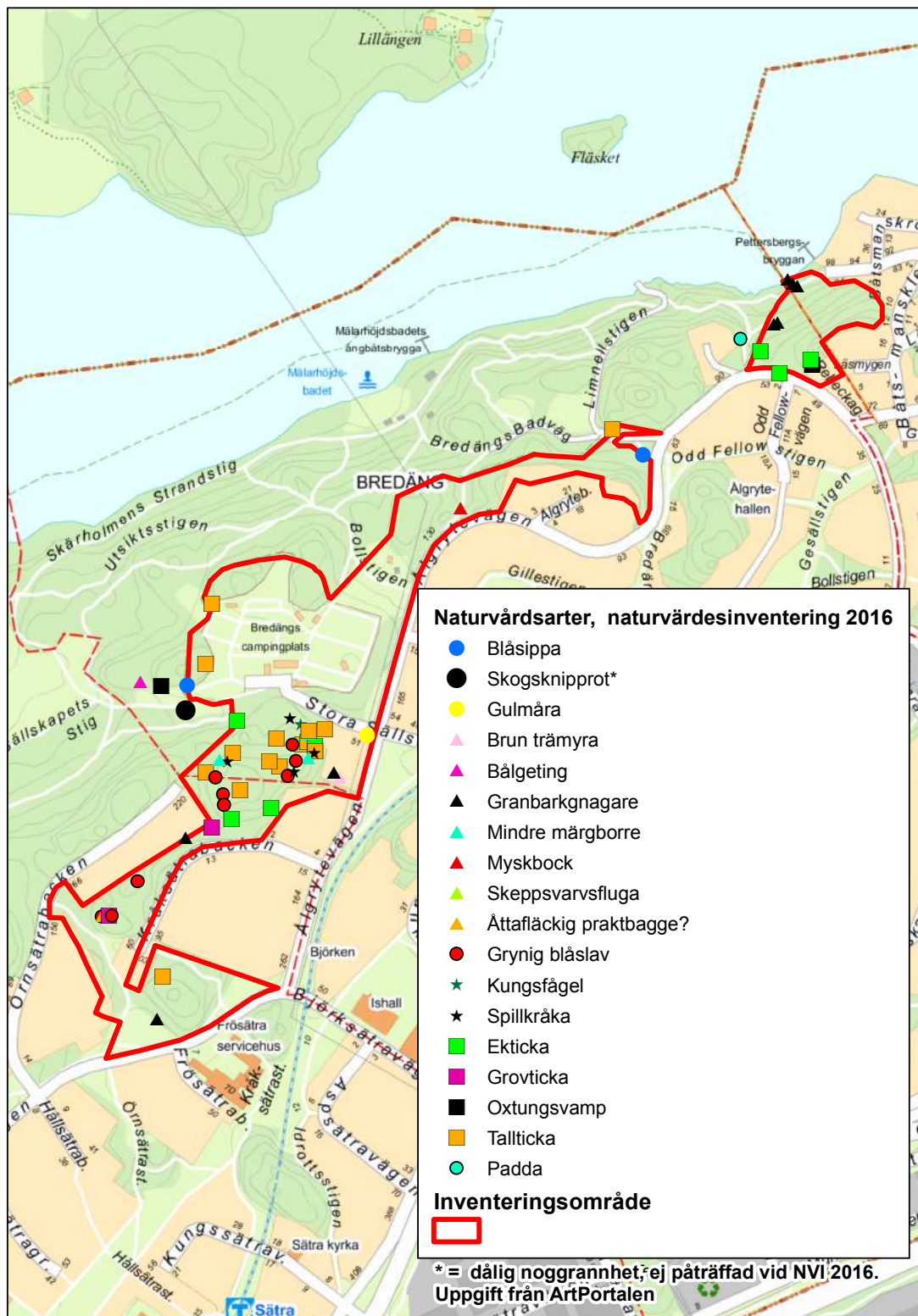
Observera dock att NVI inte är en heltäckande artinventering.

Tilläggsinventering till standarden som omfattar fördjupad artinventering för en specifik artgrupp ger i de flesta fall mer information om förekommande arter.

Resultat

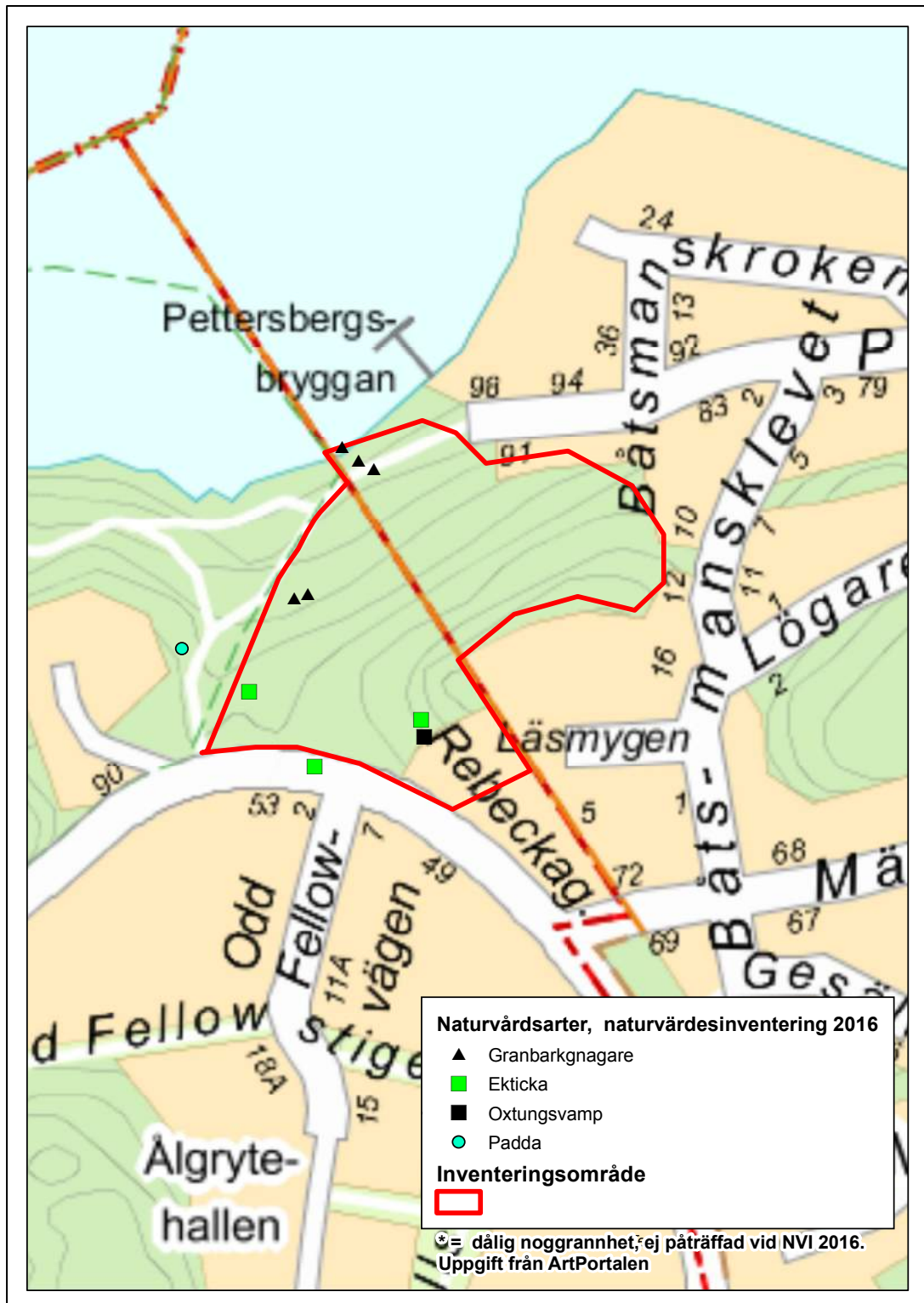
Nedan redovisas kartor med påträffade naturvårdsarter samt listor med över dessa. I listan förtecknas enligt vilka kriterier de är naturvårdsarter.

Översiktsskarta förekomster av naturvårdsarter

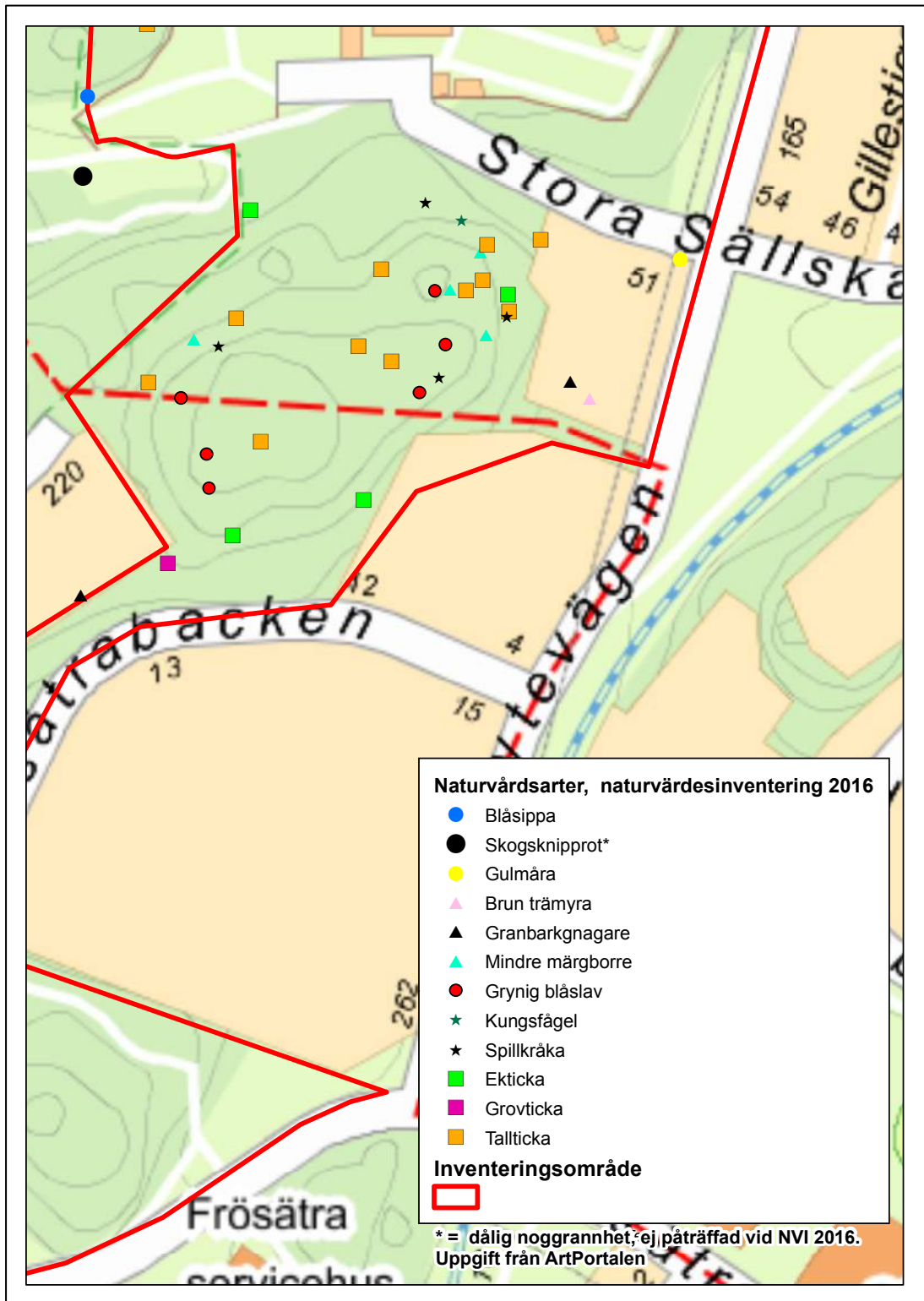
Figur 1 översiktsskarta över artförekomster enligt naturvärdesinventering 2016, inklusive observationer som hämtats från Artportalen

Norra delen förekomster av naturvårdsarter

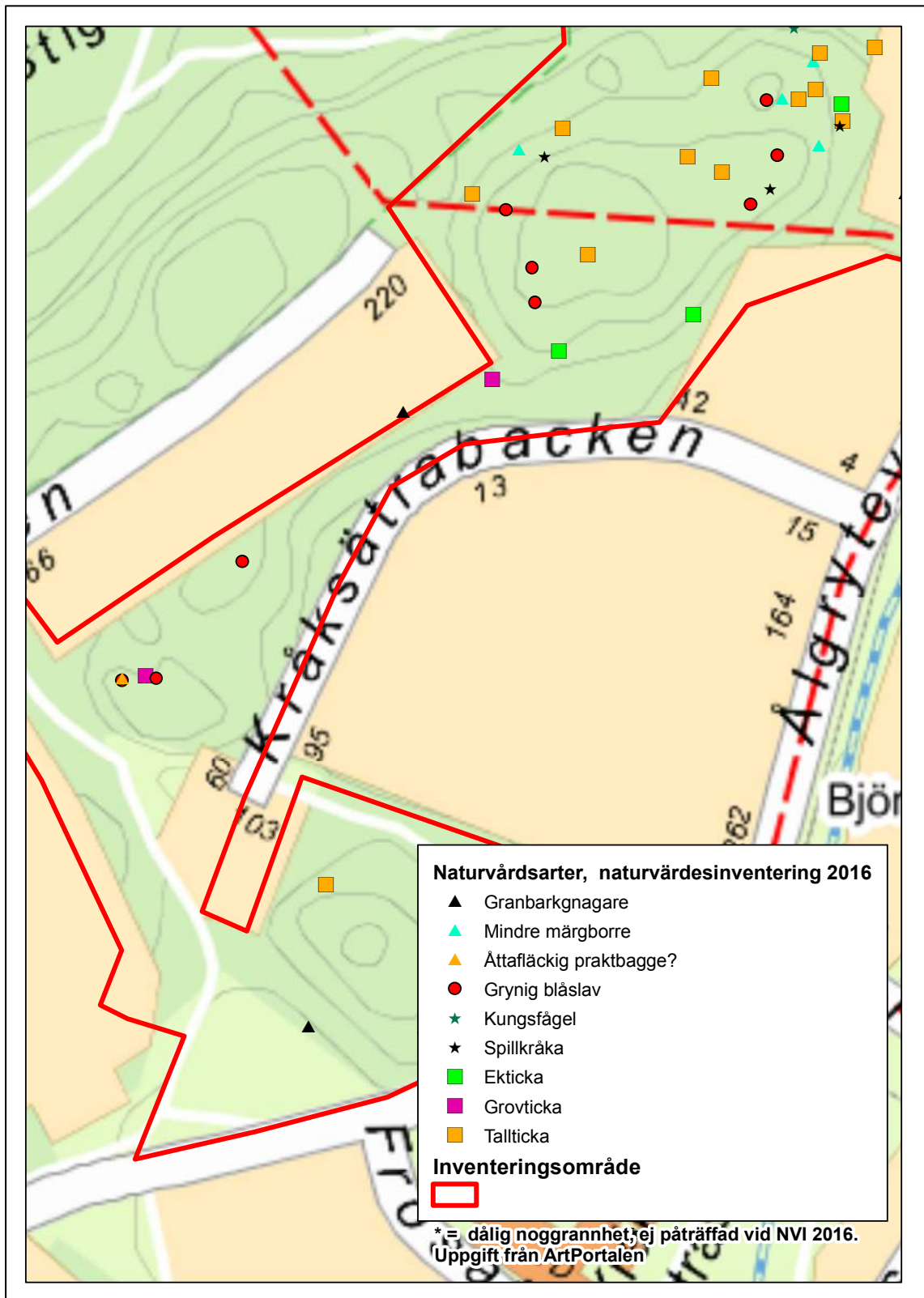
Figur 2 Norra delen, karta över artförekomster, naturvärdesinventering 2016, inklusive observationer som hämtats från Artportalen.

Centrala delen förekomster av naturvårdsarter

Figur 3 Centrala delen, karta över artförekomster, naturvärdesinventering 2016, inklusive observationer som hämtats från Artportalen

Södra delen förekomster av naturvårdsarter

Figur 4 Södra delen, karta över artförekomster, naturvärdesinventering 2016, inklusive observationer som hämtats från Artportalen.

	Rödlistan 2010	Rödlistan 2015	Tuva signalarter 2002-2004	Signalarter Skogsstyrelsen	Typiska arter Natura 2000	Art- och habitatdirektivet	Fågeldirektivet	Fridlysning	Fåglar 50% minskning 1975-2005	Callunas naturvårdsart	Information	Källa (C=Calluna, A=Artportalen)
Fjärilar												
Silverstreckad pärlmorfjäril <i>Argynnis paphia</i>										x	Knuten till träd- och buskbärande ängar, träd- och buskbärande hagmark, betad skog.	A
Fåglar												
Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>		Sårbar (VU)									Arten är knuten till täta barrskogar med granar.	C
Spillkråka <i>Dryocopus martius</i>		Nära hotad (NT)			x		x	4 §			Arten finns upptagen i bilaga 1 till fågeldirektivet, vilket innebär att arten har ett sådant unionsintresse att särskilda skyddsområden behöver utses. Taiga (9010).	C
Grod- och kräldjur												
Kopparödla <i>Anguis fragilis</i>								6 §			Kopparödla är fridlyst enligt 6 § i hela landet.	A
Vanlig padda <i>Bufo bufo</i>								6 §			Vanlig padda är fridlyst enligt 6 § i hela landet.	C
Kärlväxter												
Blåsippa <i>Hepatica nobilis</i>				x	x			8 §, 9 §			Blåsippa är ganska vanlig i frodiga löv- och barrskogar. Arten är kalkgynnad. Blåsippa är en skoglig signalart och fridlyst i större delen av Sverige. Blåsippa är fridlyst enligt 8 § i Stockholms län dels enligt 9 § i hela landet.	C
Gulmåra <i>Galium verum</i>			x								Vanlig på torr, öppen mager mark.	C

Gökärt <i>Lathyrus linifolius</i>					x						Vanlig på mager mark. Växer bl.a. i skogar, hagar och bryn.	C
Naverlönn <i>Acer campestre</i>	Akut hotad (CR)	Akut hotad (CR)									Sällsynt på kalkhaltig mark. Växer i lövskogar, bryn och snår.	A
Skogsknipprot <i>Epipactis helleborine</i>				x	x			8 §			Ganska sällsynt på stenig, ofta kalkrik mark. Växer bl.a. i glesa skogar och på hållmarker. Orkidéer (samtliga arter i familjerna Orchidaceae och Cypripediaceae utom de som anges i bilaga 1) är fridlysta enligt 8 § i hela landet.	A
Tjärblomster <i>Viscaria vulgaris</i>					x						Vanlig på torr, mager kalkfattig sand- eller grusmark. Växer på hållmarker och torrbackar. Hållmarkstorr äng (8230)	C
Lavar												
Grynig blåslav <i>Hypogymnia farinacea</i>					x					x	Grynig blåslav växer på gamla tallar. Laven gynnas av att träd står tämligen ljusexponerade, ibland helt exponerade och att träden är gamla. Arten är en bra signalart.	C
Skalbaggar												
Granbarkgnagare <i>Microbregma emarginata</i>				x	x						Granbarkgnagare är en skoglig signalart. Granbarkgnagaren lägger ägg i granens ytterbark och föredrar grövre granar för detta. Taiga (9010)	C
Mindre mörghorre <i>Tomicus minor</i>				x	x						Mindre mörghorre förekommer i gamla tallbestånd med viss självgallring.	C
Myskbock <i>Aromia moschata</i>				x							Arten är beroende av gamla grova sälgar och larverna lever i veden på skadade, stående, men levande sälgstammar.	C

Skeppsvarvsfluga <i>Lymexylon navale</i>	Nära hotad (NT)	Nära hotad (NT)									Sällsynt skalbagge som är knuten till hård, död och barkfallen ekved. Värmekrävande.	C
Steklar												
Bålgeting <i>Vespa crabro</i>										x	Äldre lövträds miljöer med hålträdd.	C
Svampar												
Ekticka <i>Phellinus robustus</i>	Nära hotad (NT)	Nära hotad (NT)			x						Arten är knuten till gamla och senvuxna ekar som ofta växer i biotoper med höga naturvärden. Ekar som ekticka växer på har ofta håligheter som gynnar insektslivet och bark där det kan förekomma intressanta mossor och lavar. Nordlig ädellövskog (9020)	C
Grovticka <i>Phaeolus schweinitzii</i>				x	x						Grovticka är knuten till naturskogsartad äldre barrskog och påträffas då mest vid tallar som är över 200 år. Den är en bra gammelskogsindikator.	C
Oxtungssvamp <i>Fistulina hepatica</i>	Nära hotad (NT)	Nära hotad (NT)			x						Oxtungssvamp är en signalart med högt signalvärde. Den indikerar gamla, brunrötade ekar som ofta hyser ett stort antal sällsynta och rödlistade arter.	C
Svavelticka <i>Laetiporus sulphureus</i>						x					Svaveltickan lever på levande, mera sällan döda stammar av lövträd, främst ek. Tämligen allmän. Nordlig ädellövskog (9020)	C
Tallticka <i>Phellinus pini</i>	Nära hotad (NT)	Nära hotad (NT)		x	x						Tallticka visar på skyddsvärda tallbestånd med höga naturvärden. Där den växer förekommer ofta flera andra ovanliga och rödlistade arter. Taiga (9010)	C

Tvåvingar												
Bålgetingblomfluga <i>Volucella inanis</i>										x	Löv- och blandskogar med gamla träd.	A